

РЕШЕНИЕ

№ 29850

гр. София, 27.07.2026 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Трето отделение 17 състав, в
публично заседание на 29.06.2026 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Ана Методиева

при участието на секретаря Грета Грозданова, като разгледа дело номер **3722** по описа за **2026** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 145 и сл. от Административнопроцесуалния кодекс (АПК) във връзка с чл. 26, ал. 4 от Закона за гарантираните вземания на работниците и служителите при несъстоятелност на работодателя (ЗГВРСНР).

Образувано е по жалба на З. Н. Х., ЕГН [ЕГН], с постоянен адрес: [населено място], [улица], ет. 5, ап. 9, подадена чрез адв. К. Г. К., срещу Разпореждане № 4506-40-40/23.02.2026 г. на директора на Фонд „Гарантирани вземания на работниците и служителите“, с което на основание чл. 26, ал. 3 във връзка с чл. 3 и чл. 22, ал. 1 ЗГВРСНР и чл. 4, ал. 1 от Наредбата за реда и начина за информиране на работниците и служителите и за отпускане и изплащане на гарантираните вземания при несъстоятелност на работодателя (Наредбата) е отказано изплащане на гарантирано вземане по заявление-декларация вх. № 4502-21-4/13.01.2026 г.

В жалбата, доразвита в съдебните заседания и с писмена защита, се поддържа, че разпореждането е издадено при съществени нарушения на административнопроизводствените правила, в противоречие с материалния закон и целта му и при непълнота на мотивите. Жалбоподателят оспорва и констатацията, че в заявлението за прекратяване е посочено неплащане на възнагражденията за септември и октомври 2023 г., като сочи, че заявлението се отнася само до забавеното възнаграждение за септември. Поддържа, че след прекратяването на трудовото правоотношение неизплатени остават възнаграждението за 18 отработени дни през октомври 2023 г. в размер на 7 656,06 лв., обезщетението по чл. 224, ал. 1 КТ в размер на 10 834,90 лв. и обезщетението по чл. 221, ал. 1 КТ в размер на 28 072,23 лв.

Според жалбоподателя органът неправилно основава отказа единствено на липсата на ведомости и други първични счетоводни документи, без да обсъди представените заповед за прекратяване,

фиш за октомври 2023 г., електронна кореспонденция, справка от НАП и банкова разпечатка. Сочи, че данните от Регистъра на осигурените лица и единния електронен трудов запис също са относими и подлежат на съпоставка по чл. 9, ал. 1 от Наредбата. Възражава срещу използването на ведомости за април – октомври 2024 г., тъй като трудовото му правоотношение е прекратено през октомври 2023 г. Поддържа, че отбелязването за липса на ведомости не е равнозначно на установена липса на начисления.

Жалбоподателят твърди още, че проверката за местонахождението на счетоводната документация не е доведена докрай и не е изследвано дали документите се намират при предходен представител, счетоводно предприятие или синдика. Сочи, че промяната на наименованието и управлението на дружеството не променя неговата правосубектност. Поддържа и че не са му дадени конкретни писмени указания по чл. 8, ал. 3 от Наредбата, въпреки че отказът се основава на недостиг на доказателства.

По приложението на чл. 26 ЗГВРСНР жалбоподателят излага, че липсата на документи не установява отсъствие на материалноправните предпоставки за гарантирано вземане. Според него при невъзможност да се съберат доказателства за правото и размера органът следва да спре производството по чл. 26, ал. 2, т. 2, а не да постанови отказ по ал. 3. Позовава се на влязлото в сила Решение № 973/13.03.2026 г. по гр. д. № 121/2024 г. на Районен съд – Варна, с което са уважени исквете му срещу работодателя, както и на одобрения списък на приетите вземания в производството по несъстоятелност. Иска тези обстоятелства да се съобразят по реда на чл. 142, ал. 2 АПК.

Прави искане за отмяна на оспореното разпореждане и за връщане на административната преписка за ново произнасяне. Претендира разносики въз представен списък. Жалбоподателят се представлява от адв. К. и адв. Д..

Ответникът – директорът на Фонд „Гарантирани вземания на работниците и служителите“, оспорва жалбата. Поддържа, че спорът е ограничен до наличието на начислени, но неизплатени вземания по смисъла на чл. 3 ЗГВРСНР. Според него начисляването следва да се установи с ведомости за заплати или други първични счетоводни документи на работодателя, каквито за жалбоподателя не са открити. Данните в осигурителните регистри имат декларативен характер, а представеният фиш е неподписан и не представлява първичен счетоводен документ. Сочи, че при проверката са използвани всички достъпни документи, включително получените от ИА „Главна инспекция по труда“ ведомости, платежни нареждания и банкови извлечения, въз основа на които са съставени служебни справки. Поддържа, че не са налице основания за допълнителни указания по чл. 8, ал. 3 от Наредбата, тъй като жалбоподателят е представил документите, с които разполага, нито за спиране на производството при липса на конкретна възможност да бъдат събрани други първични документи. Твърди, че решението по трудовия спор не обвързва фонда, който не е страна по него, и не установява счетоводно начисляване по смисъла на ЗГВРСНР. По същите съображения оспорва значението на включването на вземанията в списъка на приетите вземания. Сочи, че банковата активност по чл. 5, ал. 2 от Наредбата е относима към осъществяването на дейност от работодателя, а не замества доказването на индивидуалните вземания.

Прави искане жалбат да бъде отхвърлена. Претендира юрисконсултско възнаграждение и прави възражение за прекомерност на адвокатското възнаграждение. Ответникът се представлява от юрк. П..

Административен съд – София-град, III отделение, 17 състав, след като обсъди поотделно и в съвкупност събраните по делото доказателства, становищата и възраженията на страните и приложимия закон, приема за установено от фактическа страна следното:

„НЕКСТ БАСКЕТ“ ЕАД, впоследствие преименувано на „НБ СОФТУЕР“ АД, е търговско дружество с ЕИК[ЕИК]. Промяната на наименованието е вписана на 04.02.2025 г.

Между дружеството и З. Н. Х. е сключен Трудов договор № 026/31.03.2022 г., изменян с допълнителни споразумения, по който жалбоподателят е започнал работа на 04.04.2022 г. на длъжност „програмист, софтуерни приложения“. Договорът е безсрочен.

Със заявление вх. № HR-47/26.10.2023 г. жалбоподателят е заявил прекратяване на трудовия договор по чл. 327, ал. 1, т. 2 КТ поради забавено възнаграждение за септември 2023 г. Със Заповед № 034/26.10.2023 г. работодателят е оформил прекратяването, считано от същата дата, и е посочил обезщетение по чл. 224, ал. 1 КТ за 22 дни в размер на 10 834,90 лв.

На 31.10.2023 г. работодателят е изплатил възнаграждението за септември 2023 г.

На 15.11.2023 г. по електронна поща на жалбоподателя е изпратен фиш за октомври 2023 г., в който са посочени основно възнаграждение 7 610,40 лв., допълнително възнаграждение 45,66 лв. и обезщетение по чл. 224, ал. 1 КТ 10 834,90 лв. На 22.11.2023 г. работодателят е подал за жалбоподателя данни в Регистъра на осигурените лица за октомври 2023 г. с осигурителен доход 3 400 лв. В справката от електронните услуги на НАП е посочен облагаем доход за същия месец 18 409,96 лв.

С отговор от 01.12.2023 г. работодателят е оспорил дължимостта на обезщетението по чл. 221, ал. 1 КТ.

На 03.01.2024 г. жалбоподателят е предявил искове за 7 656,06 лв. – трудово възнаграждение за октомври 2023 г., 10 834,90 лв. – обезщетение по чл. 224, ал. 1 КТ, и 28 072,23 лв. – обезщетение по чл. 221, ал. 1 КТ, по които е образувано гр. д. № 121/2024 г. на Районен съд – Варна.

С Решение № 1430/14.10.2025 г. по т. д. № 1056/2025 г. на Софийски градски съд е обявена неплатежоспособността на работодателя с начална дата 01.10.2024 г., открито е производство по несъстоятелност и е назначен временен синдик. Решението е вписано в ТРРЮЛНЦ на 14.10.2025 г.

Със Заповеди № ЗР-5-21-02086535/29.10.2025 г. и № ЗР-5-21-02086536/29.10.2025 г. е възложена проверка на работодателя.

На 14.11.2025 г. жалбоподателят е предявил вземанията си в производството по несъстоятелност.

На 07.01.2026 г. заповедите за проверка са връчени на С. Б. Х. – управител на „НБ СОФТУЕР“ АД, която е декларирала, че не разполага със счетоводни документи и разплащателни ведомости и такива не са й предадени.

На 13.01.2026 г. жалбоподателят е подал заявление-декларация вх. № 4502-21-4 за изплащане на гарантирано вземане.

В Констативен протокол № КП-5-21-02122188/22.01.2026 г. е отразено, че работодателят не представя оригинални ведомости за заплати и банкови извлечения. При проверката са използвани документи от ИА „Главна инспекция по труда“, включително ведомости за периода април – октомври 2024 г., платежни нареждания и банкови извлечения. В служебната справка за жалбоподателя е посочено, че не са установени начислени, но неизплатени възнаграждения и обезщетения. По преписката не е приложено уведомление с указания по чл. 8, ал. 3 от Наредбата.

На 17.02.2026 г. в ТРРЮЛНЦ е обявен списъкът на приетите вземания, в който под № 11 са включени вземанията на жалбоподателя.

С Разпореждане № 4506-40-40/23.02.2026 г. директорът на Фонда е отказал изплащане на гарантирано вземане, като е приел, че липсват ведомости или други първични счетоводни документи за начислени и неизплатени вземания, жалбоподателят не фигурира в документите, предоставени от ИА ГИТ, а данните от Регистъра на осигурените лица не установяват начисляването. Разпореждането е връчено на 05.03.2026 г., а жалбата срещу него е подадена на

19.03.2026 г., видно от пощенското клеймо.

При така установената фактическа обстановка съдът намира от правна страна следното:

Жалбата е процесуално допустима. Подадена е от надлежна страна, в преклузивния срок по чл. 26, ал. 4 ЗГВРСНР и срещу акт, подлежащ на пряк съдебен контрол.

Разгледана по същество, жалбата е основателна.

Съгласно чл. 168, ал. 1 АПК съдът проверява законосъобразността на оспорения акт на всички основания по чл. 146 АПК, независимо от доводите на оспорващия.

Разпореждането е издадено от директора на Фонд „Гарантирани вземания на работниците и служителите“. Компетентността на издателя се установява от Заповед № 8/17.06.2024 г. Съгласно чл. 26, ал. 1 – ал. 3 ЗГВРСНР директорът на фонда е компетентен да отпусне гарантираното вземане, да спре производството или да откаже изплащането му. Актът е издаден в рамките на материалната, териториалната и персоналната компетентност на издателя, поради което не е налице основанието по чл. 146, т. 1 АПК.

Оспореното разпореждане е в писмена форма, съдържа правни основания и изложение на фактическите съображения, поради което не е налице пълна липса на мотиви или такъв порок на формата, който самостоятелно да обуславя отмяна по чл. 146, т. 2 АПК.

Основателни обаче са доводите на жалбоподателя за допуснати съществени нарушения на административнопроизводствените правила:

Съгласно чл. 35 АПК индивидуалният административен акт се издава след изясняване на фактите и обстоятелствата от значение за случая и обсъждане на обясненията и възраженията на заинтересованите лица. Член 36, ал. 1 АПК задължава органа служебно да събира доказателства, освен в предвидените от закона случаи, а принципът по чл. 9, ал. 2 АПК изисква да бъдат събрани всички необходими доказателства и когато няма изрично искане от страната.

Тези общи правила са конкретизирани в Наредбата. Съгласно чл. 4, ал. 1 работодателят е длъжен да изготви справка по образец за всяко правоимащо лице. Според чл. 5, ал. 1 контролните органи на НОИ проверяват справките при работодателя и съставят констативен протокол. Когато заявлението е нередовно или липсват документи, чл. 8, ал. 3 задължава ТП на НОИ в тридневен срок да уведоми лицето и да даде конкретни писмени указания, а чл. 9, ал. 1 изисква заявлението и приложенията да се разгледат чрез съпоставяне с констативния протокол, Регистъра на осигурените лица и Регистър „Трудови договори“.

В случая работодателят не е изпълнил задължението си по чл. 4, ал. 1 от Наредбата и не е предоставил първичната счетоводна документация. Това обстоятелство е известно на органа. По преписката не се установява заявлението-декларация да е прието като нередовно или към него да липсват задължителни документи, поради което самото отсъствие на уведомление по чл. 8, ал. 3 от Наредбата не съставлява самостоятелно нарушение. Това обаче не освобождава административния орган от задълженията му по чл. 35 и чл. 36 АПК и чл. 9, ал. 1 от Наредбата да събере относимите доказателства, да извърши предвидената съпоставка между различните източници на информация и да обсъди представените от заявителя документи.

Не е изпълнено и изискването на чл. 9, ал. 1 от Наредбата. Административният орган не е извършил същинска съпоставка между различните източници, а предварително е изключил доказателствената стойност на данните от регистрите. Тези данни действително не са равнозначни на ведомост за заплати и не установяват сами по себе си целия размер на вземанията. Те обаче потвърждават продължителността на трудовото правоотношение, основанието и датата на прекратяването му, подаването на данни от работодателя и за октомври 2023 г. и деклариран осигурителен доход. Законодателят изрично е предвидил съпоставянето им, поради което органът няма право да ги обяви предварително за ирелевантни.

В този смисъл е последователната практика на ВАС, според която неизпълнението на задължението на работодателя да изготви или връчи справката по чл. 4, ал. 1 от Наредбата не може да има отрицателни последици за работника, а органът следва да извърши проверките по чл. 5 и чл. 9, да даде указания по чл. 8, ал. 3 и да съпостави всички достъпни данни – Решение № 4612/16.05.2022 г. по адм. д. № 12142/2021 г., Решение № 5818/14.06.2022 г. по адм. д. № 668/2022 г., Решение № 9830/03.11.2022 г. по адм. д. № 3700/2022 г. и Решение № 6981/27.06.2023 г. по адм. д. № 11287/2022 г., всички на VI отделение на ВАС.

Необосновано е от отсъствието на жалбоподателя във ведомости за април – октомври 2024 г. да се извежда отрицателен факт за начислявания през октомври 2023 г. Към 2024 г. трудовото правоотношение вече е било прекратено. Наличните ведомости могат да имат значение за други работници и за дейността на работодателя, но не доказват, че за жалбоподателя през предходната година не са възникнали и не са били начислени претендираните суми. Отбелязването „няма ведомости“ означава липса на източника на информация, а не доказано отсъствие на начисление. Органът не е обсъдил поотделно и в съвкупност заповедта за прекратяване, фиша за октомври 2023 г., електронната кореспонденция, справката от НАП и заявените данни от личната банкова сметка. Основателно ответникът отбелязва, че неподписаният фиш и банковата разпечатка не са достатъчни сами по себе си да установят всички елементи на правото и размера. Това обаче не ги прави недопустими или лишени от всякаква доказателствена стойност. Заповедта изхожда от работодателя и изрично признава дължимостта и размера на обезщетението по чл. 224, ал. 1 КТ, фишът съдържа конкретни начисления, кореспонденцията е относима към произхода му, банковата разпечатка е относима към неплащането по използваната сметка, а данните от НАП подлежат на проверка и съпоставка. Необходимо е органът да установи автентичността, произхода и взаимната им съгласуваност, а не да ги остави без обсъждане. Налице е и неизяснено несъответствие между посочения във фиша сбор на основното възнаграждение, допълнителното възнаграждение и обезщетението по чл. 224, ал. 1 КТ – общо 18 490,96 лв., и отразения в справката от НАП облагаем доход за октомври 2023 г. в размер на 18 409,96 лв. Разликата от 81 лв. не е изследвана в административното производство.

Неоснователно жалбоподателят твърди, че органът непременно е бил длъжен да изиска всички банкови извлечения на работодателя. Член 5, ал. 2 от Наредбата урежда банковата активност преди всичко като доказателство за осъществяване на дейност по чл. 4, ал. 2 ЗГВРСНР. Освен това без конкретизация подобно искане може да засегне информация извън предмета на производството. Това не освобождава органа да обсъди вече представените данни за плащанията към жалбоподателя или при необходимост да изиска точно определени сведения, относими към спорните суми.

Основателен е доводът, че проверката за местонахождението на документацията не е доведена докрай. Смяната на наименованието и на органите на управление не прекъсва идентичността на юридическото лице. Декларацията на действащия представител, че документите не са й предадени, е доказателство за липсата им у нея, но не установява, че не могат да бъдат открити при предходен представител, счетоводно предприятие, синдика или друг държател. По преписката липсват данни да са положени конкретни усилия в тази насока.

Съществено е и че към 23.02.2026 г. в ТРЮЛНЦ вече е бил обявен списъкът на приетите вземания, включващ претенциите на жалбоподателя. Списъкът към този момент не е имал последиците на одобрен списък по чл. 692 и чл. 693 ТЗ и не е обвързвал органа да отпусне вземането. Той обаче е представлявал публично достъпна индикация, че синдикът е приел същите вземания и че съществуват допълнителни документи в производството по несъстоятелност. Органът е следвало да провери тези данни или да използва предвидения в закона механизъм за

спиране.

По тези съображения съдът приема, че са допуснати съществени нарушения на чл. 9, ал. 2, чл. 35 и чл. 36 АПК и на чл. 9, ал. 1 от Наредбата. Нарушенията са съществени, защото при надлежно събиране и обсъждане на доказателствата е било възможно да се стигне до различен резултат. Налице е отменителното основание по чл. 146, т. 3 АПК.

По съответствието на оспорения акт с материалния закон настоящия състав приема следното:

Съгласно чл. 3 ЗГВРСНР гарантирани са начислените и неизплатени трудови възнаграждения, дължими по индивидуални и колективни трудови договори, и парични обезщетения, дължими от работодателя по силата на нормативен акт. Според чл. 4, ал. 1 право имат лицата, които са или са били в трудово правоотношение с работодателя, а ал. 2 поставя условие работодателят да е осъществявал дейност най-малко 12 месеца преди началната дата на неплатежоспособността. Правото възниква от вписването на решението по чл. 6. Размерът се определя по чл. 22, като се съобразяват последните шест начислени, но неизплатени месечни възнаграждения и обезщетения в рамките на последните 36 календарни месеца и приложимият максимален размер.

В настоящия случай не се спори, че жалбоподателят е бил работник на работодател по чл. 2, че работодателят е осъществявал дейност за изискуемия период, че решението по чл. 6 е вписано на 14.10.2025 г., че вземанията са от октомври 2023 г. и попадат в 36-месечния референтен период, както и че заявлението е подадено своевременно. Отказът е основан единствено на приета недоказаност на начисляването и неплащането.

Член 26 разграничава три различни правни хипотези. Когато правото и размерът са установени, директорът отпуска вземането по ал. 1. Когато са налице доказателства, които могат да доведат до отказ, или не могат да бъдат събрани доказателства за определяне на правото и размера, директорът спира производството по ал. 2. Отказ по ал. 3 се постановява, когато е установено, че условията на закона не са налице.

В разпореждането не е установен положителен факт, изключващ правото, а е прието, че поради липса на ведомости не може да се докаже наличие на начислени и неизплатени суми. Така изложеното основание попада в чл. 26, ал. 2, т. 2, а не в чл. 26, ал. 3 ЗГВРСНР. Органът е превърнал невъзможността да събере предпочетения от него вид доказателство в окончателен отрицателен извод за материалното право. Подобно тълкуване обезсмисля изричната разпоредба за спиране и прехвърля върху работника неблагоприятните последици от неизпълнението на работодателя.

Трайна е практиката на ВАС, че когато изплащането е отказано не защото е установено неизпълнение на законовите условия, а защото липсват документи, въз основа на които да се прецени правото, чл. 26, ал. 3 е неприложим – Решение № 16229/28.11.2019 г. по адм. д. № 10074/2019 г., Решение № 11557/15.11.2021 г. по адм. д. № 6824/2021 г., Решение № 9855/03.11.2022 г. по адм. д. № 2177/2022 г., Решение № 576/18.01.2023 г. по адм. д. № 4558/2022 г. и Решение № 6981/27.06.2023 г. по адм. д. № 11287/2022 г., VI отделение.

Неоснователно е възражението на ответника, че спирането би било безсрочно и безпредметно. Към момента на отказа е било налице висящо трудово дело и вече обявен списък на приетите вземания. Следователно са съществували конкретни производства и доказателствени източници, чието развитие е могло да преодолее неяснотата. Самият закон е преценил, че при невъзможност за определяне на правото и размера защитата се осъществява чрез спиране, а не чрез окончателен отказ.

След издаването на акта трудовият спор е приключил с влязло в сила решение, а списъкът на приетите вземания е одобрен от съда по несъстоятелността. Тези обстоятелства следва да бъдат съобразени по чл. 142, ал. 2 АПК, доколкото настъпилото влизане в сила на съдебните актове е от

съществено значение за спорното право и официално удостоверява предшестващи издаването на административния акт правоотношения и вземания.

По силата на чл. 297 ГПК влязлото в сила решение е задължително за съдилищата, учрежденията и общините. Силата на пресъдено нещо по чл. 298 ГПК действа между страните по трудовия спор, каквато фондът не е. Поради това гражданското решение не разрешава самостоятелния публичноправен въпрос дали и в какъв размер установените вземания подлежат на гарантиране при ограниченията на чл. 22 ЗГВРСНР. Решението обаче е относимо и подлежи на зачитане относно установените между работника и работодателя вземания, тяхното основание, изискуемост и размер. При новото произнасяне административният орган следва самостоятелно да приложи правилата за гарантирания период, максималния размер, данъка върху доходите, запорите и извършените плащания.

Същото разграничение се отнася и за одобрения списък на приетите вземания. Съгласно чл. 69З ТЗ приетото и включено в одобрения списък вземане се смята за установено в производството по несъстоятелност. Това не замества произнасянето по ЗГВРСНР и не определя размера на отговорността на фонда, но представлява относимо официално доказателство за вземането срещу работодателя, което не може да бъде изключено от доказателствената съвкупност.

Неоснователна е тезата на ответника, че плащане от фонда би освободило неоснователно работодателя или би допуснало двойно плащане. Законът предвижда самостоятелна гаранционна отговорност и суброгация на фонда в правата на удовлетворения работник. Именно поради това удовлетворяването от фонда не заличава необосновано задължението, а променя носителя на вземането до размера на платеното. Във всеки случай органът е длъжен да провери дали междувременно е извършено плащане и да предотврати двойно удовлетворяване.

Правната уредба следва да се тълкува и в светлината на Директива 2008/94/ЕО относно закрилата на работниците и служителите в случай на неплатежоспособност на техния работодател. Член 3 от Директивата задължава държавите членки да осигурят чрез гарантиращ орган изплащането на дължимите вземания от трудови правоотношения, включително обезщетения при прекратяване, когато националното право ги предвижда. В Решение от 25.07.2018 г. по дело C-338/17, *Guigo*, т. 28 – т. 30, Съдът на Европейския съюз приема, че социалната цел на Директивата е да гарантира минимална закрила на всички работници при неплатежоспособност, като допуска национални ограничения на периода и размера. В Решение от 28.06.2018 г. по дело C-57/17, *Chesa Honrado*, т. 27 – т. 31 и т. 46, Съдът подчертава, че закрилата обхваща и предвидените в националното право обезщетения при прекратяване и че националното тълкуване не може да противоречи на социалната цел на Директивата.

От тези принципи не следва автоматично право на изплащане на пълния размер на всички присъдени от гражданския съд суми. Следва обаче, че националните доказателствени и процедурни правила не могат да се прилагат така, че неизпълнението на работодателя да лиши работника от реална възможност за гаранционна закрила, без органът да е изчерпал предвидените способности за установяване на правото.

Ето защо разпореждането е постановено в противоречие с чл. 26, ал. 2 и ал. 3 ЗГВРСНР и при неправилно приложение на чл. 3 и чл. 22 от закона. Налице е отменителното основание по чл. 146, т. 4 АПК.

ЗГВРСНР има изрично защитна социална цел – да осигури минимално удовлетворяване на работниците, чиито работодатели са неплатежоспособни. Отказ, основан единствено на това, че работодателят не е запазил, предал или представил документите, които законът го задължава да води, без да са използвани механизмите за указания, служебно събиране, съпоставка и спиране, прехвърля върху работника риска от неправомерното поведение на работодателя. Това е

несъвместимо както с целта на националния закон, така и със социалната цел на Директива 2008/94/ЕО. Налице е и основанието по чл. 146, т. 5 АПК.

Установените пороци налагат отмяна на разпореждането. Естеството на въпроса не позволява решаването му по същество от съда. Необходимо е органът да установи точния вид, период и размер на всяко от вземанията, да приложи максималния размер по чл. 22, ал. 2 ЗГВРСНР и да съобрази данъка върху доходите, евентуалните запори и извършените плащания. Това е първично административно правомощие, което съдът не може да упражни вместо компетентния орган.

С оглед изхода на спора и своевременно направеното искане, на основание чл. 143, ал. 1 АПК жалбоподателят има право на държавната такса и възнаграждението за един адвокат. Представени са Договор за правна защита и съдействие № 2/12.03.2026 г. и платежно нареждане от 13.03.2026 г., удостоверяващи уговорено и платено адвокатско възнаграждение 1 100,00 евро, както и доказателство за държавна такса 5,11 евро.

Възражението за прекомерност на адвокатското възнаграждение е неоснователно. Делото се отличава със значителна фактическа и правна сложност, обемна доказателствена съвкупност, две проведени открити съдебни заседания, писмена защита и необходимост от съпоставка между трудово, търговско, административно и европейско право. Възнаграждението от 1 100 евро не е несъразмерно на действително извършената работа и предмета на спора.

Неоснователно е искането за присъждане на претендираните 149,76 евро пътни разходи на адвоката. Член 143, ал. 1 АПК предвижда възстановяване на държавните такси, разноските по производството и възнаграждението за един адвокат. Пътните разходи на процесуалния представител не са съдебноделоводни разноски, необходими за движението на процеса, и според постоянната практика на ВАС не се възстановяват по този ред (в този смисъл Решение № 6696/03.06.2024 г. по адм. д. № 4093/2024 г. на ВАС).

По изложените съображения и на основание чл. 172, ал. 2 и чл. 173, ал. 2 АПК във връзка с чл. 26, ал. 4 ЗГВРСНР, Административен съд – София-град, III отделение, 17 състав

РЕШИ:

ОТМЕНЯ Разпореждане № 4506-40-40/23.02.2026 г. на директора на Фонд „Гарантирани вземания на работниците и служителите“, с което е отказано изплащане на гарантирано вземане на З. Н. Х. по заявление-декларация вх. № 4502-21-4/13.01.2026 г.

ИЗПРАЩА административната преписка на директора на Фонд „Гарантирани вземания на работниците и служителите“ за ново произнасяне по заявление-декларация вх. № 4502-21-4/13.01.2026 г. при съобразяване на дадените в мотивите на настоящото решение задължителни указания по тълкуването и прилагането на закона.

ОСЪЖДА Националния осигурителен институт, [населено място], [улица] – 64, да заплати на З. Н. Х., ЕГН [ЕГН], с адрес: [населено място], [улица], ет. 5, ап. 9, разноски по делото в размер на 1 105,11 евро (хиляда сто и пет евро и единадесет евроцента).

Решението подлежи на касационно обжалване пред Върховния административен съд в 14-дневен срок от съобщаването му на страните.

СЪДИЯ: